"Ooksä siellä, Jumala?"

Opettajan opas 1998

"OOKSÄ SIELLÄ, JUMALA?" -LEIRIMATERIAALIN OPETTAJANOPAS

Materiaaliin kuuluu myös erillinen tehtäväkirja.

Sisällysluettelo:

- ehdotelma päiväohjelmasta, sivu 3
- ryhmien aamuvartiot, sivu 4
- Draama: "Entäpä jos Jumala puhuisikin sinulle", sivu 5
- 6 oppituntia: tarinat Rodosta ja Mimistä, opetettavat asiat ja toteuttamisideat, sivut 8-22
- maastoretki, sivu 23
- leirin päätösjuhlaideat, sivu 24
- puuhasteluideat, sivu 25
- olympialaisideat, sivu 27
- tehtäväkirjan oikeat vastaukset, sivu 29

Tämän vuoden 1998 leirimateriaalin ovat kasanneet joensuulaiset ohjaajat Kirsti Kurjen johdolla. Tehtäväkirja on kokonaan Päivi ja Juhani Impivaaran käsialaa. Opetusmateriaalin kasaamisessa suurimman urakan tekivät edellä mainitut, mutta hyviä ideoita ja vinkkejä saimme myös Seija Karhapäältä, Ritva Pakariselta ja Päivi Hartikaiselta. Erityiskiitos kuuluu Kirsi Vennolle, joka huolellisesti paneutui materiaaliin oikolukien sen ja antaen arvokkaita ideoita ja kommentteja. Maastoretken ja olympialaisideat ovat työstäneet Johanna Myöhänen ja Tiina Miettinen. Huovutusneuvoja saimme Jaana Ikoselta.
Suuri kiitos ja ylistys kuuluu Taivaalliselle Isällemme, joka todella vastasi rukouksiimme, antoi ideoita, neuvoja ja voimia niin, että saimme tämän materiaalin tehtyä.

Leirimateriaalin on kustantanut Suomen Vapaakirkon Nuoret ry.

Muutama sana oppitunneista:

Opetuksen tavoitteet:
- että lapset ymmärtäisivät syvällisemmin rukouksen merkitystä ja sisältöä
- rohkaista lapsia jatkuvaan rukousyhteyteen
- että lapset oppisivat ulkoa Isä meidän -rukouksen

Oppituntien runkona on Isä meidän-rukous, joka on jaettu kuuteen osaan. Jokaisen tunnin alussa on **kertomus Rodosta ja Mimistä**. Kertomuksen voi esittää näytellen tai erilaisilla käsi- tai keppinukeilla. Tarina johdattelee opetustunnin aiheeseen. **Opetusosassa** käydään läpi aina pieni pätkä Isä meidän -rukousta. Rukouksen sanat kannattaa kirjoittaa erillisille isoille papereille ja laittaa aina näkyviin siihen saakka opitut. (Käytä hyväksesi ideoita Lapsityöntekijän käsikirjassa: 10 tapaa opettaa muistolause.) Opetusosan jälkeen on **toteuttamisideoita** eri ikäisille. Opetusosan tekstissä tulevat esille ne asiat, jotka olisi tarkoitus välittää lapsille toteuttamisideoiden avulla. Parhaitenhan me opimme tekemällä. Valitse toteuttamistavoista se, joka sinun ryhmällesi parhaiten sopii ja johon aika antaa myöten.

Muutama sana rukoukseen ohjaamisesta:

On tärkeää, että ohjaamme ja rohkaisemme lapsia rukoilemaan ääneen, rukoilemaan pienryhmissä sekä siunaamaan toisiaan, mutta se on tehtävä taidollisesti. Lapset ovat hyvin herkkiä miellyttämään aikuisia sekä toimimaan kuten kaveritkin. Lapset on helppo saada toimimaan ohjaajan toivomalla tavalla, varsinkin jos he luottavat ohjaajaansa. Siksi on oltava hyvin herkkävaistoinen niin, että se mitä lapset oppivat olisi aitoa heistä itsestään nousevaa, aitoa sydämen uskoa. Emme saa koskaan luoda sellaista ilmapiiriä, jossa lapset päästäkseen tukalasta tilanteesta käyttäytyvät odotuksiamme vastaavasti. Annetaan Jumalan tehdä rauhassa työtään jokaisen lapsen sisimmässä! Ei mennä pitemmälle, kuin mihin lapsi on valmis ja kypsä. Muistetaan myös kohdella kaikkia lapsia tasavertaisesti, niin että jokainen saa kokea hyväksymistä ja rakkautta, olipa halukas rukoilemaan tai ei.

EHDOTELMA LASTENLEIRIN PÄIVÄOHJELMASTA:

Päiväohjelma on hyvin tiivis ja vaatii nopeat hallitut siirtymät. Ohjelma ei varmaan sellaisenaan sovi monillekaan, ei ainakaan aikataulujen osalta. Mutta toivomme, että saatte paremman kuvan kokonaisuudesta, kun koko ohjelma on esillä. Leirin ohjelmasta on pyritty saamaan kokonaisuus, jossa rukous on esillä eri tavoin koko leirin ajan eikä vain oppitunneilla.

KLO	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
07.00		Henkilökunnan aamuvartio	Henkilökunnan aamuvartio	Henkilökunnan aamuvartio
07.30		Herätys, aamutoimet	Herätys, aamutoimet	Herätys, aamutoimet
08.00		Lipunnosto, AAMUPALA *Ryhmien aamuvartiot*	Lipunnosto, AAMUPALA *Ryhmien aamuvartiot*	Lipunnosto, AAMUPALA *Ryhmien aamuvartiot*
09.00		Musiikki + opetusryhmät (2.tunti)	Musiikki + opetusryhmät (4.tunt)	Musiikki + opetusryhmät (6.t)
10.00	Lähtö kirkolta	Maastoretkikisa	Puuhastelu:	Leiriolympialaiset
10.45	Lipunnosto, info, ryhmät, majoitus		Rukousmajat - risu-, kangas- lauta- ja pahvimaja	
12.00	LOUNAS	LOUNAS	LOUNAS	LOUNAS
13.00	Ryhmäpuuhastelu "nimikiekot" puusta	Lepoa	Lepoa	(Uinti ?) Pakkaus, siivous, juhlan valmistelu
14.30	VÄLIPALA (ohj.pal)	VÄLIPALA (ohj.pal)	VÄLIPALA (ohj.pal)	
15.00 16.45	Uintia ja ulkoilua Draama: "Entäpä....	Uintia ja ulkoilua Puuhastelua: rukoustaulu	Uinti Puuhastelua: -rukousmajat jatkuu	PÄÄTÖSJUHLA välipala + kahvit
17.00	Musiikki ja opetus (1. tunti)	Opetusryhmät (3. tunti)	Opetusryhmät (5. tunti)	Bussi lähtee
18.00	PÄIVÄLLINEN	PÄIVÄLLINEN	PÄIVÄLLINEN	kirkolle noin 16.20
19.00	Iltanuotio	Iltanuotio	Iltanuotio	
20.00	Lipunlasku ILTAPALA	Lipunlasku ILTAPALA	Lipunlasku ILTAPALA	
20.30	Yhteysilta	Yhteysilta	Yhteysilta majoilla	
21.30	Iltatoimet	Sauna, tytöt	Sauna, pojat	
22.00	Hiljaisuus	Hiljaisuus	Hiljaisuus	

RYHMIEN AAMUVARTIOT

Joka aamu aamupalan jälkeen ryhmänjohtajat/isoset keräävät oman ryhmänsä johonkin sovittuu paikkaan, jossa isonen vetää pienen rukoushetken ryhmälleen. Tämän aamuvartion avulla pyrimme opettamaan lapsille, kuinka tärkeää olisi löytää joka aamu hiljainen hetki Jumalan edessä. Monella se toteutuu koulu- tai työmatkan aikana kävellessä tai bussissa istuessa. Aamuvartiohetken pitäminen on isosille hyvä opettelupaikka rukoilla yhdessä lasten kanssa. Leiripalavereissa tulee isosia opastaa aamuvartion pitämiseen. On tärkeää, että isoset ovat itse valmistautuneet rukoushetkeen ja etukäteen jo miettineet, kuinka sen haluavat toteuttaa. Aamuvartiohetki koostuu Raamatun paikkojen lukemisesta, siitä keskustelemista, rukoilemisesta ja laulamisesta. Se on tärkeä hetki myös huomioida jokainen yksilöllisesti ja keskustella kaikkien kanssa: Kuinka yö meni? Millä mielellä? jne.

Ensimmäinen aamuvartio: Missä ja milloin voi rukoilla?

Mark. 1:35 "Varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, Jeesus nousi ja lähti ulos. Hän meni paikkaan, jossa hän sai olla yksin ja rukoili siellä."

1. Tess.5:17 "Rukoilkaa lakkaamatta."

Jeesus rukoili eri vuorokauden aikoina ja erilaisissa paikoissa. Monessa kohdin sanotaan, että Jeesus vetäytyi yksinäisyyteen rukoilemaan. Myös ennen tärkeitä tehtäviä Jeesus keskittyi rukoukseen. Me voimme rukoilla missä vain ja milloin vain. Ei ole olemassa mitään esteitä. Missä vain pystymme keskittämään ajatuksemme Häneen, on rukoileminen mahdollista. "Pikahätäapurukouksia " lähetellään Jumalalle mitä kummallisimmista paikoista.

Kertokaa yhdessä kokemuksia missä ja milloin olette rukoilleet?

Toinen aamuvartio: Mitä voimme rukoilla?

Matt. 6:7-8 "Rukoillessanne älkää hokeko tyhjää niin kuin pakanat, jotka kuvittelevat tulevansa kuulluiksi, kun vain latelevat sanoja. Älkää ruvetko heidän kaltaisikseen. Teidän Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette, jo ennen kuin olette häneltä pyytäneetkään."

Psalmi 62:9 "Luottakaa aina Jumalaan, tuokaa hänen eteensä kaikki mikä sydäntänne painaa."

Lapsille on tarpeen selittää, mitä tarkoittaa pakanat ja mitä heidän tapansa rukoilla (rukousmyllyt, rukousnauhat). Rukous ei ole suorittamista, vaan kohtaamista persoonallisen Jumalan kanssa. Voimme kertoa hänelle mitä vain. Ei ole niin suurta tai niin pientä asiaa, jota ei voisi Jumalalle kertoa tai johon ei voisi pyytää apua Häneltä. Rukouksin voimme kiittää Jumalaa, ylistää Häntä, anoa johdatusta, pyytää varjelusta, kertoa omat tarpeemme ja rukoilla myös muiden puolesta. Vaikka Jumala jo kaiken tietääkin, Hän haluaa seurustella ja viettää aikaa meidän kanssamme. Hän on ystävä, jolle voi kertoa kaiken.

Kolmas aamuvartio: Miten voimme rukoilla?

Matt. 6:5 "Kun rukoilette, älkää tehkö sitä tekopyhien tavoin. He asettuvat mielellään synagogiin ja kadunkulmiin rukoilemaan, jotta olisivat ihmisten näkyvissä. Totisesti: he ovat jo palkkansa saaneet."

Fariseus ja publikaani Luuk. 18:9-14

Jumalan luo saamme aina tulla juuri sellaisina kuin olemme, ei tarvitse yrittää olla parempi. On kuitenkin tärkeää, että opettelemme rukoilemaan oikealla asenteella. Emme saa olla tekopyhiä ja ylpeitä, niin että halveksimme muita. Oikea asenteemme on lapsen asenne Isän edessä. Emme voi koskaan pettää Jumalaa. Meidän tulee olla rukoillessamme rehellisiä Jumalalle ja rehellisiä itsellemme ja toisille. Raamattu kehoittaa meitä rukoilemaan uskoen, Jeesuksen nimessä.

Voimme rukoilla yksin tai yhdessä muiden kanssa. Rukousasentomme voi olla mikä vain. Raamatussa mainitaan rukousasentoina: kasvot maata vasten, polvillaan, seisoen, ojennetuin käsin tai kohotetuin käsin. Eri kansoilla on erilaisia tapoja, meille suomalaisille on tuttu tapa rukoilla kädet ristissä. Silmien kiinni laittaminen voi auttaa keskittymään paremmin.

DRAAMA: ENTÄPÄ, JOS JUMALA PUHUISIKIN SINULLE?

Rukoilija: Isä meidän, joka olet taivaassa.
Jumala: Niin?
Rukoilija: Älä keskeytä mua. Mä rukoilen. (Taas alusta. Isä meidän, joka olet taivaissa.)
Jumala: Mutta sinähän kutsuit minua.
Rukoilija: Kutsuinko? En kai. Mähän vain sanoin, että Isä meidän, joka olet taivaissa.
Jumala: No niin, taas sinä kutsuit.
Rukoilija: Ai mitä tein taas?!?!
Jumala: Kutsuit minua. Sanoit "Isä meidän, joka olet taivaissa." Täällä minä nyt olen. Mitä asiaa sinulla olikaan?
Rukoilija: No enhän minä sillä mitään tarkoittanu. Mähän vaan luen tän rukouksen joka päivä. Siitä tulee niin kiva olo, Ihan niinku ois saanu taas jonkun homman tehtyä!
Jumala: Hyvä on, jatka sitten.
Rukoilija: Pyhitetty olkoon Sinun nimesi.
Jumala: Hetkineen, hetkinen, hetkinen! Mitäs sinä tuolla tarkoitatkaan?
Rukoilija: Ai millä?
Jumala: No sillä kun sanoit "Pyhitetty olkoon Sinun nimesi."
Rukoilija: Ai sillä vai. No tota...tota noin... emmä tiiä! Mistä mä sitä paitsi tietäisin? Se vaan kuuluu tähän rukoukseen. Niin, mitä se muuten tarkottaa?
Jumala: Pyhitetty tarkoittaa kunnioitettua, pyhää, ihanaa.

Rukoilija: Hei, siinähän on sitten jotain järkee ! En olekaan koskaan ennen miettiny, mitä se tarkottaa, kiva tietää ! --Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon Sinun tahtosi, niin maan päällä kuin taivaissa.
Jumala: Ihanko totta, tarkoitatko sitä?

Rukoilija: Tietysti ! Miten niin?
Jumala: (Lempeästi) Haluaisin vaan tietää, mitä sinä teet sen eteen?
Rukoilija: TEEN?? Enpä kai mitään. (Pitäskös?) Mä oon vaan ajatellu, että se on kuitenkin jonkinlainen verkko, jonka sä heität tänne, jos sä otat kaiken hallintaas täällä alakerrassa niinkun siellä yläkerrassa.
Jumala: Oletko sinä minun hallittavanani?
Rukoilija: No ainakin minä käyn kirkossa.
Jumala: Enhän minä sitä kysynyt. Miten on valehtelutaipumuksesi laita? Entäs äkkipikaisuutesi? Niiden kanssa sinulla kyllä ongelmia riittää, vai mitä. Entäs rahankäyttösi (huokaus) -- kaiken sinä kulutat vai itseesi. Ja millaisia kirjoja sinä luetkaan?
Rukoilija: Et viittis lopettaa tota piikittelyä! Mä en kuule ole sen huonompi kun ne muutkaan seurakuntalaiset! Kaikenlaista porukkaa siellä kirkossa kuule istuukin...
Jumala: Anteeksi nyt vain, mutta minä luulin, että sinä pyysit minun tahtoni tapahtuvan. Jos se tapahtuu, niin se alkaa niistä, jotka sitä rukoilevat! Esimerkiksi... sinusta.
Rukoilija: Ai jaa. No okei. Joo, mulla taitaa olla pari muutakin pahetta ja joitakin pikkuongelmia. Nyt, kun kerran otit puheeksi, niin mä voisin sanoo niitä vielä pari.
Jumala: Niin minäkin voisin.
Rukoilija: Mä en ole aikasemmin paljon aatellu koko asiaa, mut mä todella haluaisin päästä eroon joistakin turhista asioista elämässäni. Mä haluaisin olla todella vapaa!
Jumala: Hienoa! Nythän me pääsimme itse asiaan. Me olemme työtovereita, sinä ja minä. Yhdessä voitamme! Olen ylpeä sinusta, lapseni.
Rukoilija: Joo, kiva, Herra, mut nyt kyllä tarttee jo lopettaa. Tähän on jo menny paljon enemmän aikaa ku tavallisesti. "Anna meille meidän jokapäiväinen leipämme".
Jumala: Ehkäpä sinun tulisi jättää siitä "leivästäsi" jotain pois.
Rukoilija: Hei, hetkinen! Onks tää joku kritiikkipäivä tänään, vai? Minä vaan kaikessa rauhassa rukoilen jokapäiväistä rukoustani, ja sä tuut ja keskeytät koko ajan ja vielä muistuttelet kaikista pikkupaheistani...
Jumala: Rukoileminen on vaarallista. Sinähän voit vaikka muuttua. Sitä minä tässä yritän sinulle selittää. Sinä kutsuit minua, ja tässä minä nyt olen. Nyt on myöhäistä lopettaa, joten jatka vaan, odotan mielenkiinnolla seuraavaa kohtaa rukouksessasi... -No niin, jatkappas.
Rukoilija: Mua pelottaa.
Jumala: Pelottaa??? Miksi ihmeessä?
Rukoilija: Mä tiiän, mitä sä sanot seuraavaks.
Jumala: Kokeile, niin näet.
Rukoilija: "Anna meille meidän syntimme anteeksi, niinkuin mekin anteeksiannamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet."
Jumala: Entäs Liisa?

Rukoilija: Mä arvasin! Mä tiesin, että sä muistutat siitä. Miks Herra? Sehän levitteli niitä valheita minusta ja vielä lainas satasen. Mikä sekin luulee olevansa. Se ei ikinä maksanut mulle takasin velkoja. Mä näytän sille vielä potut pottuina, ja sitten en enää tunne koko tyyppiä.
Jumala: Mutta rukouksesi, mitä sinä oikein pyysitkään?

Rukoilija: En mä sitä tarkottanu.
Jumala: No ainakin sinä olet rehellinen. Mutta ei ole kovinkaan hauskaa kantaa katkeruuden taakkaa sisimmässään.
Rukoilija: Ei kai. Mut sitten se helpottaa, kun mä pääsen tasoihin sen kanssa. Heh hee. Mulla onkin pari suunnitelmaa sille käppänälle. Se tulee vielä katumaan.
Jumala: Ei se sen paremmalta tunnu. Sitten se vasta pahalta tuntuukin. Kosto ei ole suloinen. Ajatteles, miten onneton olet jo nyt. Mutta minä voin muuttaa kaiken.
Rukoilija: Voit vai?
Jumala: Anna anteeksi Liisalle. Silloin viha ja synti ovat Liisan ongelma, eivätkä sinun. Silloin sinulla on rauha sydämessäsi.
Rukoilija: Mutta Herra, mä en voi antaa Liisalle anteeksi.
Jumala: Miten sitten voit hyväksyä minun anteeksiantoni sinulle ?
Rukoilija: Olet oikeassa. Aina sä oot oikeassa. Ja mieluummin haluan olla oikeassa sinun kanssasi, kuin kostaa Liisalle. Hyvä on, minä annan Liisalle anteeksi. Herra auta häntä löytämään oikea suunta elämässään. Hänhän on onneton reppana nyt kun sitä ajattelen. Jotenkin Herra, näytä hänelle oikea tapa päästä irti kaikesta siitä, mitä hän tekee. Ehkäpä sinä voit auttaa minua auttamaan häntä.
Jumala: Siinäpä se. Hienoa !! Miltä sinusta nyt tuntuu?
Rukoilija: Hmmm, no ei hullummalta. Ei ollenkaan pahalta. Oikeastaan tuntuu ihan kivalta. Ehkä mä en enää oo aina niin väsynyt, kun nyt saan nukuttuu kunnolla.
Jumala: Et ole vielä lopettanut rukoustasi, jatka vaan.
Rukoilija: Ai niin joo. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.
Jumala: Hyvä, hyvä. En saatakkaan, mutta älä itse mene sellaisiin paikkoihin, missä tulee kiusatuksi.
Rukoilija: Mitä sä tolla tarkotat?
Jumala: Jätä jotkut ystäväsi. Jotkut niinkutsutuista ystävistäsi ovat saamassa sinusta otteen. Älä ole hölmö. He kehuskelevat, että he pitävät hauskaa, mutta sinulle voi olla tuhoisaa. Sinun on lakattava olemasta heidän kanssaan tai alettava olla positiivisena vaikutuksena heidän elämässään. Älä käytä minua takaporttinasi.
Rukoilija: En mä tajuu tästä.
Jumala: Tietysti tajuat. Sinähän olet tehnyt sen monta kertaa. Sinä saatat itsesi tiukkaan paikkaan. Ajat itsesi vaikeuksiin, kun et kuuntele minua, ja sitten sinä juokset minun luokseni sanoen: "Herra auta minut pois tästä sotkusta, niin minä lupaan, etten tee sitä enää koskaan." Varmaan muistatkin, kun olet yrittänyt silloin tällöin käydä kauppaa kanssani.
Rukoilija: Joo´o, niii. Mä häpeen Herra, todella mua hävettää.
Jumala: Minkä kaupantekokerran sinä muistat?
Rukoilija: No kun naapurin täti näki, kun mä tulin kavereitten kanssa diskosta ja äidille mä vain kerroin, et me käveltiin vaan kaupungilla. Muistan että rukoilin: "Herra älä anna tädin kertoa äidille, missä me ollaan oltu". Ja minä lupasin sinulle käydä joka sunnuntai aamukokouksessa.

Jumala: Niin, täti ei kertonut äidillesi, mutta piditkös sinä lupauksesi.
Rukoilija: Anteeksi kauheasti. Tähän asti mä oon aina ajatellu, että kun mä vaan rukoilen lsä Meidän -rukouksen joka päivä, niin sitten mä voin tehdä, mitä mä haluun. Mä en koskaan kuvitellu, että mitään tälläst vois tapahtuu.
Jumala: Jatkahan kuitenkin rukouksesi loppuun.

Rukoilija: "Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen."
Jumala: Tiedätkö muuten mikä tuo minulle kunniaa? Mikä tekisi minut oikein onnelliseksi?
Rukoilija: En tiiä, mut ois kiva tietää. Mä haluun mielyttää sua. Mä tiiän, miten erillaiseksi se saa mun elämän. Huomaan, minkä sotkun oon elämästäni tehnyt ja ymmärrän, miten mahtava on olla sinun seuraajasi.
Jumala: Siinä se. Vastasit juuri minun kysymykseeni.
Rukoilija: Ai vastasin vai?
Jumala: Kyllä. Minulle tuo kunniaa se, että sinunlaisesi ihmiset todella rakastavat minua. Ja huomaa, mitä meidän välillämme tapahtuu parhaillaan.
Nyt kun vanhat synnit on unohdettu ja poissa tieltä, niin ei ole mitään estettä sille, mitä me yhdessä teemme.
Rukoilija: Oi Herra, katsotaan mitä sä ja mä voidaan mun elämällä tehdä.
Jumala: Katsotaan vain.

"ISÄ MEIDÄN" -RUKOUS, Matteus 6:9-13

1 ■ Oppitunti: "Isä meidän, joka olet taivaassa. Pyhitetty olkoon sinun nimesi"

Tavoite: Ymmärtää mitä rukoileminen on, millainen Jumala on ja mitä tarkoittaa olla Jumalan lapsi

Opetuksen johdannoksi kaksi henkilöä esittää draaman: "Entäpä, jos Jumala puhuisikin sinulle" (teksti sivulla) Draama voidaan esittää koko lapsiryhmälle ja sen jälkeen jakaantua pienempiin opetusryhmiin.

Mitä rukous on?
Rukous ei ole ulkoaopetellun toistamista ilman, että tarkoitetaan mitä sanotaan. Rukoileminen on Jumalan kohtaamista. Voimme kohdata Jumalan missä vain ja milloin vain. Jumala on aina lähellä meitä. Meidän tarvitsee vain ajatella häntä. Kun me kutsumme jonkun kaverin luoksemme, meidän tulee avata ovi, että hän pääsee tulemaan. Samalla tavalla avaamme sydämemme oven Jumalalle ja olemme hänen kanssaan. Voimme puhua hänelle mitä tahansa, niinkuin puhuisimme parhaalle kaverillemme tai voimme vain olla hiljaa hänen lähellään. On tärkeää ymmärtää, että kaikki huokauksemme ja lyhyet soperruksemme ovat hyviä ja oikeita rukouksia. Emme saa tehdä rukouksesta hienoa suoritusta, jota mittaamme esim. ajallisesti. Rukous on meille etuoikeus ja mahdollisuus, ei suoritus ja taakka.

Isä meidän-rukous
Luukkaan evankeliumin 11. luvussa, jakeessa 1 tapaamme Jeesuksen rukoilemassa. Ilmeisesti se oli niin vaikuttava tapahtuma, että eräs Jeesuksen seuraajista pyysi Jeesukselta : "Herra, opeta meitä rukoilemaan" - ja Jeesus opetti. Jeesus opetti rukouksen mallina Isä meidän -rukouksen (vuorisaarna ja Luuk. 11). Kyseessä ei ole maaginen loru, joka olisi tarkoitettu pelkästään rutiininomaisesti toistettavaksi. "Rukoilkaa siis te näin" -

tähän tapaan tai tämän mallin mukaan. Jeesus antoi meille mallin, mitä kaikkea voimme rukoukseemme sisällyttää.

Joka tunnilla opettelemme pienen pätkän Isä meidän rukousta sekä tutustumme sellaisiin kavereihin kuin Rodo ja Mimi.

Rodo ja Mimi tutustuvat

Mimi: Moi, oletko sä se poika, joka muutti tohon kahteentoista tänään.
Rodo: Joo, siihen me muutettiin. Iskä ja mä.
Mimi: Ai, eiks teitä oo muita. Meitä on kauheesti. Isä, äiti, minä ja mun kolme pikkuveljeä. Hei, mun nimi on muuten Mimi. Entäs sun?
Rodo: Mua kutsutaan Rodoksi. Oikeasti mun nimi on Robert. Kaamee nimi. Mun isä on sellainen taiteilija ja se ihailee jotain Robertia, joka maalaa kuulemma upeita tauluja.
Mimi: Maalaakos se sunkin isäs tauluja?
Rodo: Ei, vaan se on toimittaja, mutt ei sillä nyt oo töitä. Se haluais kirjoittaa joskus kirjan, se on sen suuri haave. Mitäs sun vanhemmat tekee?
Mimi: Isä on joku putki-insinööri ja äiti hoitelee kotona niitä mun pikkuveljiä, ne muuten haluu kaikki isona leegoinsinööriks. Meillä on aina kamala meteli kun ne pennut juoksee ja metelöi niin kamalasti, siks mä oon mieluummin täällä pihalla tai sitten kerhohuoneella soittamassa rumpuja.
Rodo: Mitä osaatko sä soittaa rumpuja?
Mimi: Joo, jonkun verran. Tule mukaan niin saat sinäkin kokeilla.
Rodo: Kuule en mä nyt voi, kun isä oottaa mua. Mä lupasin auttaa sitä tavaroiden laittamisessa.
Mimi: Mun isä ei oota mua ikinä, ei sillä oo koskaan mulle aikaa. No ehkä huomenna tavataan.
Rodo: Joo, se olis kivaa. Moi ny!

Opetettavat asiat: (käy ne läpi toteuttamisideoiden avulla)

Millainen Isä?
Vaikka rukous alkaa sanalla Isä ei tässä tarkoiteta meidän perheidemme isiä, vaan me juttelemme Taivaan Isälle, kaikkivaltiaalle Jumalalle, Luojalle. Millainen Hän on? Hän on luonut maailman ja meidät, hän on kaikkialla läsnäoleva, pyhä, laupias, armahtavainen, kärsivällinen, rakastava, anteeksiantava. On tärkeää että meidän käsityksemme Jumalasta perustuu Raamattuun. Hän on myös oikeudenmukainen tuomari, joka vihaa syntiä, mutta ei syntisiä. Hänellä on aina aikaa meille. Hän haluaa rohkaista, lohduttaa ja auttaa. Hän on täydellinen Isä. Omat isämme omat hyvin erilaisia, vaikka pyrkivätkin rakastamaan meitä niin hyvin kuin voivat.

Saamme olla lapsia
Kun rukoilemme, me todella kohtaamme persoonan, kohtaamme Isän.
Koska kun uskomme Jeesukseen, Hänen poikaansa, olemme saaneet oikeuden tulla Jumalan lapsiksi (Joh. 1:12). Lapsena saan tulla Isän luo koska vain ja puhua vapaasti. Saan kertoa kaikki (Fil. 4:6-7). Isä on kiinnostunut meistä ja haluaa kuulla meidän asiamme, koska hän rakastaa meitä. Hänellä ei koskaan ole kiire.

Pyhitetty olkoon sinun nimesi
Saamme ylistää Hänen nimeään, koroittaa Häntä, kunnioittaa ja palvoa Häntä. Voimme ylistää Jumalaa hyvin monella tavalla, laulaen, soittaen, rukoillen, kiittäen. Ylistäen me kerromme Jumalalle, kuinka hyvä Hän on. Psalmi 145.

Toteuttamisideoita:

Jokainen saa kertoa omasta isästään. Millainen hän on? Mitä harrastaa? Mitä tekee ? Hauskuutta kertomiseen tuo, jos vuoron saa vaikka pulloa pyörittämällä tai Hattupiiriä leikkimällä. Ohjaajan tulee olla hienotunteinen ja ottaa huomioon lapset, joilla ei ole kokemuksia omasta isästä. Ohjaajan tulee myös ymmärtää, ettei kaikilla ole perinteistä kahden vanhemman perhettä, vaan huomioida myös yksinhuoltaja- ja uusperheet. Lapset voivat piirtää tai askarrella oman isän kuvan tai esittää pantomiimina jotain mitä isällä on tapana tehdä.

Käsityksiään Taivaan Isästä lapset voivat luetella ja kirjoittaa vuorotellen erivärisillä tusseilla isolle fläppipaperille. Ohjaajan tehtäväksi jää pohtia niitä lasten kanssa. Ovatko Raamatun mukaisia, onko jotain korjattavaa tai lisättävää. Isommat lapset voivat itse tutkia Raamatusta esim. Psalmin 145 pohjalta, olivatko heidän käsityksensä sitä mitä Raamattu opettaa.

Voidaan keskustellaan vielä mitä eroja isällä ja Taivaan Isällä on? Onko oma isä kaikkivaltias? Luoja? Anteeksiantava? Pyhä? Kaikkialla läsnäoleva? Taivaan Isä on täydellinen Isä. Vaikka kaikkien maailman miljoonien isien hyvät puolet ja voimat pantaisiin yhteen, niin ei se olisi vielä lähelläkään Taivaan Isää. Hän on niin ältsyn viisas ja voimakas, huippu tyyppi!

Voimme laulaa päätteksi ylistyslaulun.

2 ■ Oppitunti: "Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi, myös maan päällä niin kuin taivaassa." (Isän asiat)

Tavoite: että lapset ymmärtäisivät etsiä ensisijaisesti Jumalan tahtoa elämässään.

Rodo ja Mimi tapaavat uudestaan
Rodo: Hei Mimi, kiva kun nähtiin, voitaisko me nyt mennä kokeilee niitä rumpuja?
Mimi: Joo mennään äkkiä ettei mun äiti ennätä huutaa mua kotiin, siellä on kaaos, pikkuveljet on nimittäin vesirokossa.
Rodo: Se on kamala tauti, muistan kyllä. Mikskähän maailmassa onkin kaikenmaailman tauteja? Onneks täällä Suomessa saa niitä rokotuksia, muutenhan me oltas varmaan jo kuoltu. Maailmalla kuolee kamalasti pikkulapsia, mun isä on kertonut. Se on kamalan surullista.
Mimi: Hui, älä puhukkaan, mähän rupeen kohta poraamaan. Nyt kuule surut heitetään menee ja ruvetaan joraamaan. Osaatsä muuten laulaa?
Rodo: No, isän mielestä kyllä, mutta en mä viitti muitten kuullen kyllä ruveta laulamaan. Hei, nääkö ne sun rummut on, näähän on tosi upeet. Miten sä ootkin saanu tämmöset, meillä ei ois ikinä varaa tälläsiin.
Mimi: No, en ois kuule minäkään ikinä uskonu, että mä saisin nää. Mä haaveilin rummuista kolme kokonaista vuotta. Ja sulle mä voisin vaikka paljastaakin, kun oot niin kivan tuntunen kaveri, että minä rukoilin rumpuja myös Jumalalta.
Rodo: Tä, ei sellasia asioita voi rukoilla.
Mimi: Miks ei. Meidän uskonnonope on sanonut, että mitä vaan voi rukoilla. Ja minä kyllä uskon, että se Jumala jotenkin jeesas äitiä ja isää että ne pysty hankkii nää mulle. Mä sain nää viime jouluna joululahjaks ja mä käyn melkein joka päivä täällä harjottelemassa. Talon asukkailta oon saanu luvan, että yhdeksään saakka illalla voi harjoitella. Tosi cool juttu, vai mitä?
Rodo: No on. Harrastatko sinä sitä rukoilemista useinkin?
Mimi: Joo, aina kun on kaikkee asiaa. Mun isällä ei oikein oo koskaan aikaa kuunnella mua ja äiti on taas aina niin väsyny niitten pikku-ukkojen kanssa, joten ei sitä viitsi vaivata, joten mä juttelen Taivaan Isälle. Sillä on aina aikaa mulle. Kyllä mä nytkin aamulla rukoilin että se parantas ne mun pikkuveljet, että äiti sais kunnolla nukuttua.
Rodo: Mut jos Jumala vastaa ja parantaa ne sun pikkuveljet, niin miks ei se paranna kaikkia sairaita ja lopeta sotia ja... En mä oikein voi uskoo, että Jumala kuulis rukouksia.
Mimi: Älä sä kuule rasita pientä päätäs liian isoilla jutuilla. Mä uskon, että Jumalalla on kaikki asiat hanskassa, vaikka ei aina siltä näyttäiskään. Se on kuule niin iso ja mahtava, ei me pienet ihmiset kuule kaikkee kässätä. Mutt kannattaa luottaa Jumalaan ja rukoilla sitä, kyllä se kuulee. Mut nyt ruetaan treenaa, tunnet sä tän kappaleen. Bum, dä, dä, buumshi.

Opetettavat asiat:

Tulkoon sinun valtakuntasi - **Mikä on Jumalan valtakunta?**

- Se on valtakunta, jossa Jeesus hallitsee. Hän on kuningas. Se on valtakunta, jossa Jumalan voima vaikuttaa. Se on valtakunta, jossa Jumalan tahto toteutuu.

- Jumalan valtakunta on jo sisäisesti meissä, kun Jeesus on Vapahtajamme ja tahdomme seurata Häntä.

Tapahtukoon sinun tahtosi - **Mikä on Jumalan tahto?**

- Se on Jumalan kokonaisvaltainen suunnitelma maailmaa ja jokaista meitä varten. Raamattu kertoo meille, kuinka Jumala on toteuttanut suunnitelmaansa. Jumalalla on myös hyvä tahto meihin nähden. Jumala on varannut ja suunnitellut meille paljon hyvää ja Jumala haluaa, että me tahtoisimme, että se saa toteutua.

- Raamatussa on paljon selkeitä ohjeita, joista me tiedämme, mikä on Jumalan tahto, esim. käskyt. Mutta joskus on vaikea tietää jonkun tietyn asian kohdalla, mikä olisi Jumalan mielen mukainen valinta. Siksi meidän tulee etsiä sitä, rukoilla, kysellä ja ennenkaikkea tutkia, mitä Raamattu opettaa. Meidän on tärkeää oppia ensisijaisest etsimään Jumalan tahtoa elämässämme, koulussa, kotona, kaverisuhteissa, harrastuksissa, seurakunnassa jne. Jumala vaikuttaa meissä myös niin, että tahdomme elämäämme Jumalan mielen mukaisia asioita. On tärkeää, että haluamme olla kuuliaisia Jumalalle.

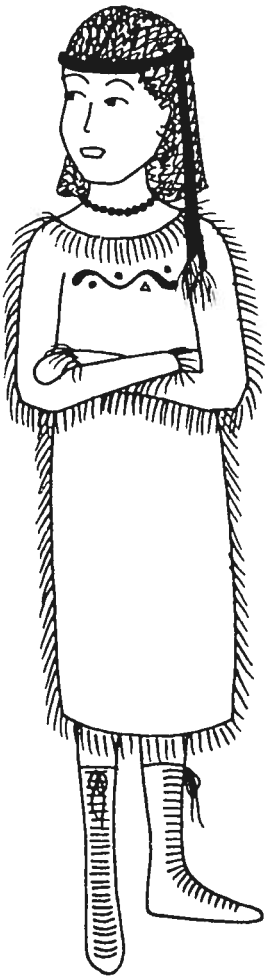

Toteuttamisideoita:

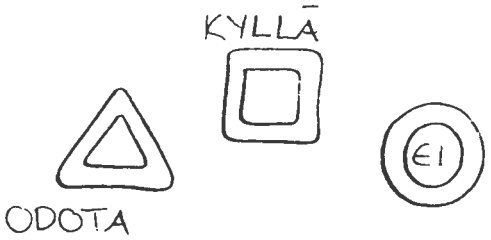

Kertomuksen pohjalta keskustellaan, mitä asioita lapset ovat rukoilleet, onko Jumala vastannut. Mitä Jumala on vastannut? Aina emme saa sellaisia vastauksia kuin olemme pyytäneet. Joskus Hänen täytyy vastata ei, joskus taas saamme odottaa vastausta ja toisinaan Jumala vastaa ihan eri tavalla kuin olimme odottaneetkaan. Kaikkein mieluiten Jumala vastaa kyllä, silloin kun olemme pyytäneet Jumalan tahdon mukaisia asioita. Ohjaaja voi tehdä liikennemerkit havaintovälineeksi, kieltomerkin keskelle sana ei, varoitusmerkin keskelle sana odota, opastemerkin keskelle sana kyllä. Liikennemerkkien avulla voi kertoa, että Jumala voi vastata kolmella eri tavalla, kyllä, ei tai odota. Toinen vaihtoehto on askarrella iso liikennevalopylväs, jossa valot vaihtuvat. Punainen - ei, keltainen - odota, vihreä - kyllä. Keksi esimerkkirukouksia, kuten "Auta minua tottelemaan äitiä", "Anna minulle miljoona markkaa", "Anna Villen kaatua pyörällään, kun on siitä niin leso" tai "Opeta minua puhumaan aina totta". Voit tekstata ne valmiiksi esim. puhekupliin. Miettikää sitten yhdessä, mikä voisi olla vastaus. Mikä valo syttyisi?

Pienten kanssa voi kertoa, kuinka vanhemmatkaan eivät anna meille kaikkea, vaikka tahtoisimmekin, koska se ei olisi meille hyväksi, esim. 2 kg irtokarkkeja. Vanhemmat rakastavat meitä niin paljon, että eivät tahtoisi meidän hankkivan itsellemme tahallamme vatsatautia, samoin Jumalakin tietää, mikä olisi meille hyväksi.

Isommat lapset voisivat pohtia, vaikka lehdistä leikattujen kuvien avulla monia aiheita. Esim. miksi maailmassa on sairautta, sotia? Miksi toiset on köyhiä, toiset rikkaita? Miksi Jumala sallii kärsimystä? Etsi myös kuvia hyvistä asioista, ihmisistä jotka auttavat. Sairaanhoitajista, lähetystyöntekijöistä, lääkäreistä, esirukoilijoista, lapsista jotka antavat omastaan jne. Pohtikaa mitä me voimme tehdä että Jumalan tahto saisi tapahtua maailmassa ja meidän elämässä. Lehtikuvat (kannattaa liimata pahville, jotta kestävät käsitellä) voivat olla laakeassa korissa, josta jokainen ottaa yhden itselleen. Sitten vuorotellen kerrotaan, mitä kuvassa on. Vielä toiminnallisemman tilanteesta saa, jos leikkaa kuvat palapelin omaisesti kahtia ja jonkun kertoessa jotain omasta kuvastaan, muut miettivät, voisiko heillä olla vastakappale. Kerrotaan niin kauan kunnes kaikki parit löytyvät. Tai jaetaan kaikki kuvat ja lapset lähtevät liikkeelle etsien oman parin kuvalle. Yritä aktivoida lapset keskustelemaan, älä ole heti antamassa valmiita vastauksia. Rohkaise lapsia rukoilemaan pienissä ryhmissä tai pareittain kuvien virittämien aiheiden pohjalta.

Samana päivänä toteutetaan ulkona maastoretki, jonka varrella on erilaisia valintatilanteita. Reitille mennään pienissä ryhmissä.

3 ■ Oppitunti: "Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme"

(Minun asiat- nykyisyys)

Tavoite: että lapset ymmärtävät Jumalan olevan kiinnostunut kaikista meidän asioistamme ja tarpeistamme ja että Hän on luvannut pitää meistä huolta.

Rodo ja Mimi tapaavat kaupassa
Mimi: Hei Rodo! Onko sulla karkkipäivä, kun täällä karkkeja tutkit.
Rodo: Ai Mimi, mo!. Joo, mä toin vähän pulloja ja isä lupas, että voin ostaa niillä rahoilla karkkia.
Mimi: Äiti lähetti mut asioille, maitoo, leipää ja sellasta.
Rodo: Onks pikkuveljet jo parantunut?
Mimi: Kyllä ne vielä aika rupisia on, mutta ne on nukkunu jo ihan hyvin ja äitikin on jo ihan pirtee. Se lupas lähtee mun kanssa tänään ostoksille, mä tarviin uudet lenkkarit ja housut ja ehkä se ostaa mulle ne makeet korvikset, joista mä oon haaveillu.
Rodo: Sehän kiva. Meillä on rahat ihan lopussa - ei oo varaa mihinkään. Mulla melkein hajoo nää farkut päälle, ei puhettakaan, että vois saada uudet Levikset tai edes jotkut farkut. Tosi rankkaa, kun joka asiaan isä aina vaan sanoo, ei oo varaa, ei oo varaa.
Mimi: Hei, mä tiedän. Meidän pitää rueta rukoilee, että sun isäs sais töitä, niin sitten sillä ois varaa ostaa sulle vaikka Levikset.
Rodo: Joo, rukoile sä vaan samalla kaikille niille sadoille tuhansille, jotka on työttömänä.
Mimi: Kyllä mä voin rukoilla kaikkien työttömien puolesta, mutt erityisesti sun isän, jooko?
Rodo: Ootsä tosissas? Meinaat rukoilla mun iskälle töitä. No ei kai se haittaakkaan, vaikka mä en kyllä vieläkään jaksa uskoo, että ois joku joka välittäs tämmösistä asioista.
Mimi: Voi kuule, kyllä Jumala välittää. Jumala tietää, että me tarvitaan monenlaisia asioita ja hän on luvannut pitää meistä huolta, niin ettei meiltä puuttuis mitään. Nyt mun on pakko joutua äiti odottaa näitä tavaroita. Heippa!
Rodo: No moi vaan!

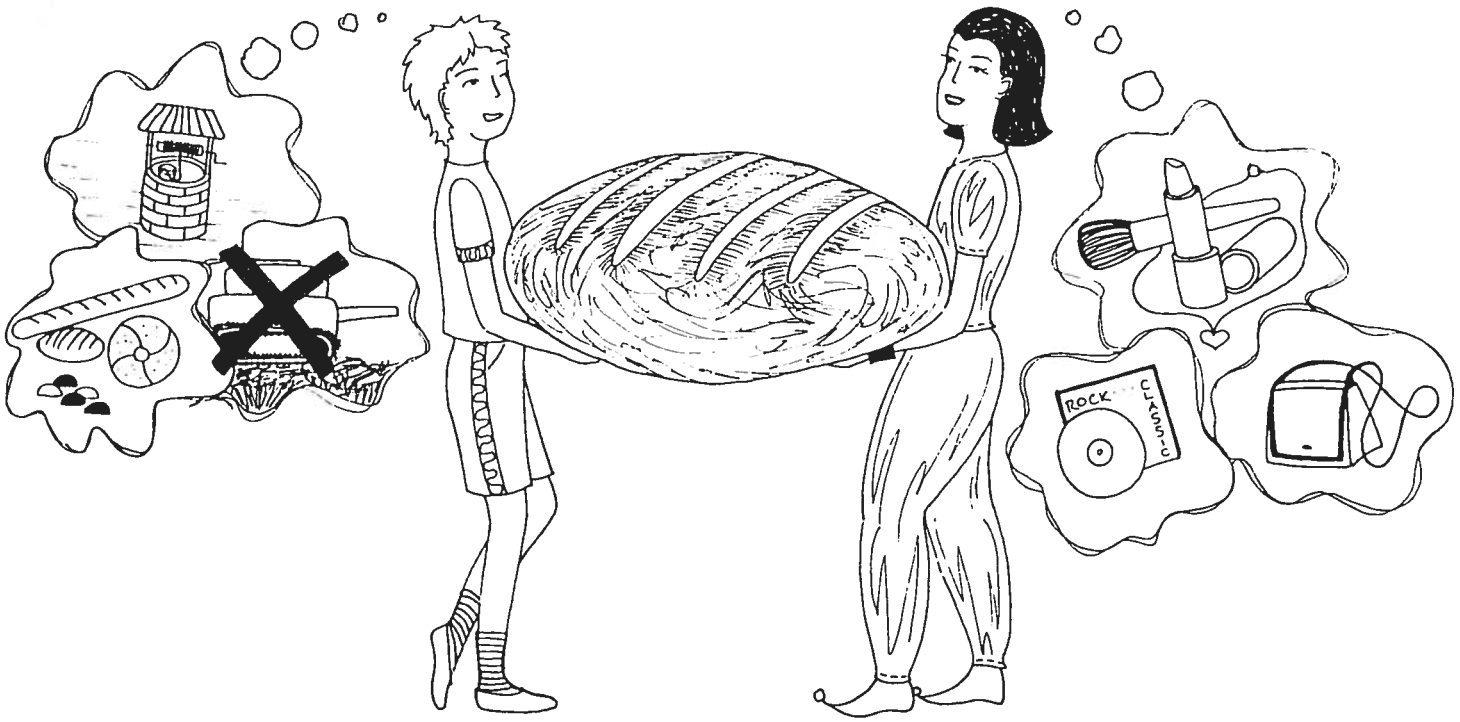

Opetettavat asiat:

Rukouksen loppuosassa, minun asioissani, on kolme rukousta, jotka koskevat nykyhetkeä, menneisyyttä ja tulevaisuutta. Anna meille tänä päivänä - nykyisyys. Anna meille meidän velkamme anteeksi - menneisyys. Äläkä saata meitä kiusaukseen - tulevaisuus.

Tämän tunnin rukous puhuu meidän fyysisistä tarpeistamme: ruoka, vaatteet, asunto jne. Jeesuksen ohjeita meille tästä asiasta löydämme Matt. 6: 25-34.

Taivaan Isä on kiinnostunut jokapäiväisistä, arkisistakin asioista. Meillä on lupa pyytää kaikkea, mitä tarvitsemme. Meidän ei tarvitse huolehtia huomisesta, vaan voimme luottaa taivaalliseen huolenpitoon myös tulevaisuudessa.

Fil. 4:6 "Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon".

Toteuttamisideoita:

Pienten kanssa voisi puhua ruuan siunaamisesta. Onko kenen perheessä tapana? Oletteko huomanneet, että leirillä on tämä tapa. Leirin emäntää voisi pyytää leipomaan ison leivän, joka siunattaisiin ja syötäisiin. Voidaan opetella erilaisia ruokarukouksia ja siunaamislauluja. Pienet voisivat myös muovailla tai leipoa erilaisia leipiä ja keskustella erilaisista tarpeista toiminnan lomassa.

Keskusteluaiheena voisi olla ihmisen perustarpeet. Mitä me välttämättä tarvitsemme, mitä ilman ei tule toimeen. Mitkä asiat ovat meille itsekullekin tärkeitä, mistä emme mielellään luopuisi, vaikka ne ei ihan välttämättömiä olisikaan. Keskustelun voisi toteuttaa kollaasin rakentamisen avulla. Suuren paperin toiselle reunalle liimattaisiin kuvia asioista jotka ovat todella tärkeitä ja paperin toiselle reunalle asioita, mitkä vähemmän tärkeitä. Havaintomateriaalina voisi olla todellisia esineitä isossa säkissä: koruja, meikkejä, vaatteita, ruokaa, karkkia, turkiksia, autoja (siis leikkisellaisia), kirjoja jne. Havaintomateriaalin voi tehdä myös lehtikuvista.

Isompien kanssa voisi pohtia, mitkä ovat tämänhetken rukousaiheitamme. Isä meidän rukouksen tällä kohdalla voimme kertoa kaikkia omia asioitamme - mitä meille kuuluu tällä hetkellä. Lapset voisivat kirjoitella rukouslappuja, esim. kiitosaiheita yhteen kippoon ja anomisrukouksia toiseen. Rukoillaan sitten yhdessä lapuille kirjoitettujen viestien puolesta. Valitse ryhmällesi sopiva tapa seuraavista. Ohjaaja jakaa porukan pienryhmiin ja joka ryhmälle oman nipun rukouslappuja. Pyydä isosia mukaan ryhmiin johtamaan rukousta. Toinen tapa voisi olla että olemme kaikki samassa ryhmässä. Jaetaan lappuja niille lapsille jotka rohkenevat rukoilla aiheen puolesta tai lapsi vain lukee aiheen ja ohjaaja rukoilee. Voit jakaa ryhmän myös pareiksi ja jakaa jokaiselle parille omat rukouslaput. Parin kanssa on ehkä helpointa opetella ääneen rukoilemista. Jos ryhmästä on helppo muodostaa kaveriporukoita, voisi ryhmä pienissä porukoissa kertoa, mitä kuuluu sekä omat rukousaiheensa. Sen jälkeen yhdessä siunattaisiin aina kutakin kaveria.

4. Oppitunti: "Anna meille meidän velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa" (Minun asiat - menneisyys)

Tavoite: että oppisimme tunnustamaan syntimme Jumalalle ja pyytämään anteeksi Häneltä sekä oppisimme myös elämään sovussa toinen toisemme kanssa.

Rodo ja Mimi riitaantuvat
Mimi: Hei Rodo, odota mua, mennään samaa matkaa kouluun.
Rodo: No, mennään vaan. Onneks tänään on lyhyt päivä, me päästään jo yhdeltä.
Mimi: Oispa meilläkin, mutkun ei, me ollaan kolmeen saakka. Kirjojakin on repussa niin kamalasti, varmaan yli 10 kiloa. Ja sit vielä kaks sen Pesosen tuntia, ei kyllä oo kamalampaa matikanopea kuin se. Mä en kestä sitä, karmee tyyppi.
Rodo: Mikäs siinä on vikana? Minusta se on ihan hyvä ope.
Mimi: Ai on, taidatkin olla sen lellikkejä, ootkos päässy sen suosikkilistalle vai?
Rodo: Mitä sä nyt riehaannut, musta matikka on kivaa eikä siinä opettajassa oo mitään vikaa. Mitä sä rupeet lellikiks nimittelee!
Mimi: No kyllä sun täytyy sen lellikki olla, jos Pesonen on susta jees ope. Taidatkin olla oikein pinko matikassa.
Rodo: Nyt riittää! On siinä kaveri, rupee heti haukkuu lellikiks ja pinkoks, jos en oo samaa mieltä sun kanssas. Kuule , mä meenkin tästä kautta, kävele yksinäs.
Mimi: Hei, mihinkäs sä nyt? Hei, enhän mä nyt tosissaan. (Rodo menee menojaan) No, kylläpäs minä nyt töppöilin, miks mä nyt sillai kuumenin, ihan suotta. Odota Rodo mua! (Mimi juoksee ja saa Rodon kiinni)
Mimi: Voi Rodo, anna mulle anteeks, mä olin tosi typerä. Mä oon aina aamulla niin huonolla tuulella. Kyllä me voidaan olla erimieltä siitä Pesosesta. Ollaanko taas kavereita?
Rodo: No, ollaan vaan. Mut sun kyllä pitäis oppii vähän hillitsee tota sun kipakkaa luonnettas ja ajatella vähä mitä sanot.
Mimi: Hei, sinähän puhut kun meidän äiti, vaikka taidatte olla molemmat aika oikeessa.
Rodo: Mut ootsä silti tosi kiva kaveri, just tommosena. Nyt meidän pitää juosta, muuten me myöhästytään.

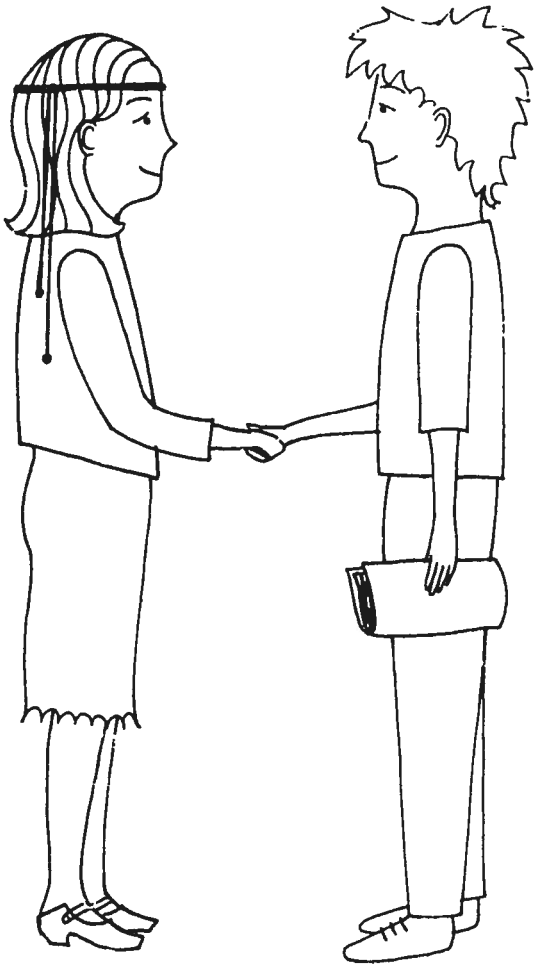

Opetettavat asiat:

Rukouksen tässä osassa rukoilemme sisäisen elämämme asioiden puolesta, sielumme tarpeiden puolesta. Meidän suuri tarpeemme on olla sovinnossa Jumalan ja ihmisten kanssa. Rukouksessa puhutaan velasta, joka ei tarkoita rahallista velkaa vaan syntejämme. Jumalasuhteemme pysyy kunnossa kun elämme päivittäisessä anteeksiantamuksessa. Saamme kertoa syntimme ja pyytää niitä anteeksi. Jumala antaa meille aina kaikki anteeksi, Jeesuksen ristinkuoleman tähden. Jeesus on sovittanut kaikki meidän syntimme. 1. Joh. 1:9: "Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä."

Monet elämämme ongelmat syntyvät ihmissuhteissamme. Tulee riitaa, loukkaantumista, pahaa mieltä, kostonhalua ym. Meidän tulisi oppia elämään siten, että asiat mahdollisimman pian selvitetään ja sovitaan. Tähän me tarvitsemme paljon Jumalan apua. Pyhä Henki meitä kyllä muistuttaakin, kun olemme tehneet väärin ja hänen äänensä kehoittaa meitä laittamaan asiat kuntoon. Hän antaa meille myös voiman, niin että voimme sen tehdä.

Toteuttamisideoita:

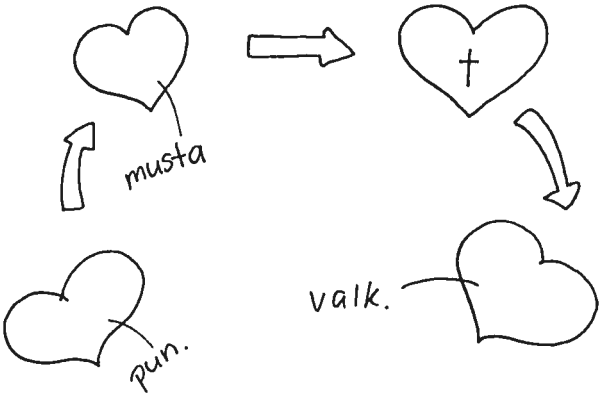

Opetusta voisi havainnollistaa sydämen kuvilla. *Punainen sydän* kuvaa ihmisen sisäistä elämää, meidän ajatuksiamme, tunteitamme ja tahtoamme. *Musta sydän* kuvaa sitä tilannetta kun olemme tehneet jotakin väärää. Sydän voisi olla ensiksi valkea ja ohjaaja voisi maalata sitä pikkuhiljaa mustaksi kertoen mitä eräänä päivänä tapahtui. Ohjaaja voisi kertoa tarinan minä-muodossa. Voit kehitellä ajankohtaisen tarinan omista kokemuksista tai kehitellä tarinaa Rodosta ja Mimistä tai keksiä lasten maailmaa lähellä olevia juttuja esim seuraavasti. Ensin ilmaantui ihan pieni juuri havaittavissa oleva tahra. Se tuli siitä kun aamulla äidille kotoa lähtiessä hänen kysyttyään, onhan pipo mukana, vastasin että on, on. Pipo oli kyllä mukana, mutta repussa, vaikka äiti tietenkin tarkoitti, että päässä ja minä tiesin, että hän tarkoitti niin. No sitten päivällä koulussa se yks Ville taas rupes rehentelemään, niin minäpä kerroin mehevän jutun Villestä kavereille. Eihän se kaikki ihan totta ollut, mutta se oli sille ihan oikein, semmonen rehentelijä. No se oli tietysti valehtelemista ja siitä tuli kyllä iso musta läntti sydämeen. Ilalla Isä pyysi mua viemään roskikset ja mä lupasin, mutta sitten Pekka soitti ja me mentiin pelaamaan niille tietsikkaa. Kyllä mä muistin ne roskat, mut se uus peli houkutteli niin kovasti. Mä aattelin, ettei se isä muista sitä. Sekin oli väärin. Jne. *Sydän, jonka sisällä on risti* kuvaa sitä kuinka Jeesuksen anteeksianto puhdistaa meidän sydämemme. Kun me kerromme ja tunnustamme hänelle rikkomuksemme, on Hän luvannut antaa kaiken anteeksi. Jeesus ristinkuolemallaan sovitti meidät. Sen sovituksen tähden me voimme saada anteeksi. Hän, Jeesus on Jumalan Poika ja Hänellä on valta antaa syntejä anteeksi. *Valkoinen sydän* kuvaa sitä kuinka meidän asiat on kunnossa niin Jumalan kuin ihmistenkin kanssa. Meillä on sisäinen rauha ja hyvä omatunto. Voit laittaa likaantuneen sydämen päälle valkoisensydämen esim. sinitarralla tai liimaamalla. Kerro lapsille että Jumala ei enää kurki valkoisen sydämen alle mitä likaa siellä oli. Kun pyydämme anteeksi syntimme, unohtaa Jumala ne eikä niistä enää muistuta.

Sydänrivi voidaan myös askarrella. Leikataan kartongista erilaiset sydämet (paljon pienemmät kuin opetuskuvat) ja liimataan ne silkkinauhaan riviksi, jolloin sitä voi käyttää kirjanmerkkinä raamatun välissä. Työstä tulee siisti kun liimataan toiselle puolelle myös vastakappaleet.

Isompien kanssa voidaan keskustella anteeksipyytämisen ja anteeksiantamisen vaikeudesta. Miltä tuntuu kun joku pyytää anteeksi. Voit olla täynnä kiukkua ja vihaa jotakuta kohtaan, mutta jos hän pyytää anteeksi, mitä tapahtuu? Keskustelun jälkeen tehdään pienissä ryhmissä keksittyjä sketsejä tai kuvauksia koetuista tilanteista asian tiimoilta ja esitetään niitä toisille. Osan niistä voisi esittää myös illalla iltanuotiolla.

5. Oppitunti: "Äläkä anna meidän joutua kiusauksen, vaan päästä meidät pahasta." (Omat asiat - tulevaisuus)

Tavoite: että ymmärtäisimme olevamme heikkoja ihmisiä ja taipuvaisia elämään itsekkäästi ja siksi tarvitsemme koko ajan Jumalan apua vaeltaaksemme oikein.

Rodo ja Mimi kaupungilla
Mimi: Hei mennään tonne sovittaa vähä farkkuja. Sinähän tarvitsisit uudet.
Rodo: Niin mutta ei meillä oo nyt rahaa niitä ostaa.
Mimi: No ei se mitään, voidaan me silti niitä sovitella.

Mimi: Nää on upeet, tää on varmaan sun kokoakin. Käy ja laita jalkaas, tuolla on sovituskoppi. (Rodo menee, Mimi tutkii tavaroita)
Rodo: No niin, miltäs näyttää?
Mimi: Tosi makeet! Hei tiedätsä, täällä ei oo yhtään myyjää lähimaillakaan. Sä voisit jättää noi jalkaas ja marssia ulos, eikä kukaan huomais mitään. Saisitpahan uudet housut, eihän se oo sun vika, ettei sun isälläs oo töitä.
Rodo: Niin just, eikä se tään kauppiaan pussissa tuntus missään. Marssitaan vaan ulos, jääköön ne vanhat housut tonne koppiin.
(Rodo ja Mimi lähtevät jännittyneinä)
Mimi: Hei, ei me voida tehä tätä, täähän on väärin, tää on varastamista.
Rodo: Isäkin varmaan huomais ja mitä mä sille sit sanosin.
Mimi: Niin, joutusit jotain valehtelee. Ei tää kuule kannata, tää jäis vaivaamaan meitä kuiteskin. Mennään äkkiä takasin ja laitat omat housut jalkaas.
(Rodo ja Mimi tulevat ulos kaupasta)
Mimi: Huh, mikä helpotus! Mitä me oikein meinattiin tehä?
Rodo: Mulla ois varmaan menny yöunet, jos ois otettu ne.
Mimi: Miten mulle tuli tollanen edes mieleen? Johtuu varmaan siitä, etten oo viime aikoina muistanu rukoilla. Se kerhonohjaajakin puhu siitä viimeks, miten tärkeää olis aina olla yhteydessä Jumalaan, niin varjeltuis monelta pahalta.
Rodo: Mikä kerhonohjaaja?

Mimi: Enkö mä oo kertonut? Se meidän uskonnonope kertoi yhestä kerhosta ja mä oon nyt käynyt siellä muutaman kerran, siellä on ihan kivaa. Me tehdään siellä kaikkee hauskaa ja sit ne opettaa näitä Raamatun juttuja. Lähtisitkö sinäkin ensi kerralla mukaan?
Rodo: No, pitää miettii sitä. Kai minä voisin lähteäkin.

Opetettavat asiat:

On johdonmukaista rukoilla anteeksipyynnön jälkeen, että Jumala varjelisi meitä tekemästä syntiä uudelleen. Mitä läheisempi suhteemme Herraan on sitä helpompi meidän on vastustaa kiusauksia.

Mistä kiusaukset tulee?

Jaak. 1:13, "Älköön kukaan kiusauksiin jouduttuaan ajatelko, että kiusaus tulee Jumalalta. Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän itse kiusaa ketään. Jokaista kiusaa hänen oma himonsa; se häntä vetää ja houkuttelee." Jeesus opetti Mark. 7:21 "Juuri ihmisen sisältä, sydämestä, lähtevät pahat ajatukset, ja niiden mukana siveettömyys, varkaudet, murhat, aviorikokset, ahneus, häijyys, vilppi, irstaus, pahansuopuus, herjaus, ylpeys ja uhmamieli." Myös meidän ulkopuolelta tulee kiusauksia, esim. joku kaveri voi houkutella johonkin juttuun, jonka tiedät vääräksi.

Läheinen yhteys Herraan

Kun elämme jatkuvassa rukousyhteydessä Herraan, olemme vahvempia tekemään oikeita valintoja. Samoin on tärkeää, että tutkimme Raamattua. Silloin me ravitsemme sisimpäämme oikein ja opimme tietämään, mikä on Jumalan tahto. Jumala on kuitenkin antanut meille valinnanvapauden. Kukaan ei pakota meitä tekemään hyvää tai pahaa. Me itse olemme vastuussa siitä, mitä teemme. Jos tiedämme että joku on väärin ja teemme niin, voimme syyttää vain itseämme. Kaveriporukan vaikutus on suuri ja joskus ajaudumme tekemään porukan mukana jotain tyhmää, mutta emme voi syyttää kavereita siitä. Olemme kuitenkin aina itse vastuussa niin Jumalalle kuin ihmisillekin. Jumala ymmärtää kuitenkin meidän heikkouksiamme ja voi myös varjella lankeamasta (Juuda jae 24) Siksi on tärkeää, että rukoilemme päivittäin Jumalaa, pyydämme aina Häneltä apua, niin ettemme eksyisi vääriin asioihin. Sydämen "pikahätäapurukoukset" tukalissa tilanteissa tulevat kyllä kuulluiksi.

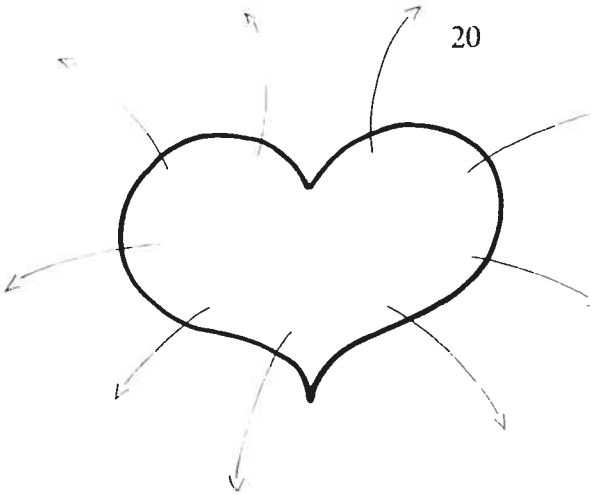

Toteuttamisideoita:
Tehdään *iso sydän kartongista* seinälle ja siitä lähteviä nuolia eri suuntiin. Kirjoitetaan Jeesuksen luettelemia asioita, Mark. 7:21 lapuille (muuta sanoja nykysuomeksi) ja laitetaan seinälle nuolten perään opettaen samalla kyseistä raamatun kohtaa. Painota vielä että ensin meille tulee halu, kiusaus esim. varastaa, mutta se ei vielä ole syntiä. Vasta kun teemme sen mukaisesti, olemme tehneet väärin.
Isompien kanssa voidaan keskustella mitä eroa on kiusauksella ja lankeamisella. Onko syntiä jos haluaa jotain mikä on väärin? Jotkut lapset voivat kokea turhaa syyllisyyttä siitä että ovat kokeneet jotkut väärät asiat houkuttavina. Vapauttavaa on tietää että meidän ihmisten inhimillinen luonto on juuri sellainen. Jeesuskin oli kaikessa kiusattu, kuitenkin ilman syntiä. Raamatussa sanotaankin että "teitä ei ole kohdannut muu kuin inhimillinen kiusaus... salliessaan kiusauksen Jumala valmistaa myös pääsyn siitä." Ohjaaja voisi miettiä erilaisia tilanteita, jotka olisivat piirretty esim. sarjakuviksi. Loppuun voisi olla kaksi eri vaihtoehtoa loppuruuduiksi, jotka lapset itse piirtäisivät loppuun. Mietitään sarjakuvien pohjalta, mitkä tekijät auttavat meitä tekemään Jumalan mielen mukaisen valinnan (uskovat ystävät, "pikahätäapurukoukset", Raamatun tuntemus jne.)

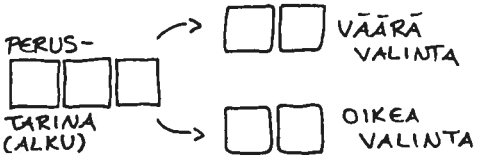

Kiusauksia voisi havainnollistaa myös esim. *hiirenloukulla*. Hanki sellainen ja näytä kuinka se toimii. Kerro samalla kuinka hiiri haluaa välttämättä herkkupalan. Se tuoksuu, se houkuttelee, mutta sen saadessaan hiiri loukkaa itsensä ja jää loukkuun.

Toinen hyvä havaintoväline on *magneetti*. Magneetti vetää puoleensa. Kun menee tarpeeksi lähelle, se vetäisee kiinni. Jos menee pois päin, kauemmaksi siitä, ei ole enää sen vaikutuspiirissä. Jos mahdollista, hanki mahdollisimman suuri magneetti ja esim. isoja nauloja, anna lasten myös itse kokeilla, kuinka magneetti toimii.

Dramatisoiden voisi esittää tilanteen jossa pöydällä on satasen *seteli*. Joku lapsista tulee pöydän luo ja ohjaaja kuiskii: "Ota se vaan. Se on jäänyt siihen joltain. Ei se muista minne sen jätti. Kukaan ei näe nyt."

6 ■ Oppitunti: "Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen."

Tavoite: että osaisimme liittää rukouksiimme myös Hänen ylistämisen ja palvonnan.

Rodo ja Mimi ovat tulossa kerhosta
Mimi: No mitäs tykkäsit?
Rodo: Ihan jees, toi Sari on tosi kiva likka!
Mimi: Niin minustakin. Oli hienoa taas kuulla, että meillä on Taivaan Isä, joka pitää meistä huolta ja Jeesus joka rakastaa meitä.

Rodo: Mä oon kyllä tosi paljo miettiny näitä uskon asioita ja kyllä mä alan vakuuttua siitä että Jumala todella välittää meistä ja meidän asioistamme. Meidän isä muuten sai kutsun yhden lehden työpaikkahaastatteluun.
Mimi: Ihanko totta, voi miten hienoa! Jospa siitä järjestys vielä työpaikka. - Mulla on ollu tosi usein mielessä se meidän farkkujuttu. Onneks me ei tehty sitä. Jumala kuule varmaan siinäkin varjeli meitä, ihan niinkun pysäytti meidät. Ajattele, miten se on suuri ja mahtava! Kyllä meillä on paljon mistä kiittää Häntä. Hei, entäs jos rukoiltais nyt yhessä?
Rodo: No, joo.
Mimi: Voi kiitos Jumala että me on opittu sua tuntee ja kiitos että Sä varjelit meitä siinäkin farkkujutussa! Kiitos Jeesus että sä rakastat meitä ja opastat meitä kaikissa asioissa.
Rodo: Jos sä Jumala voit, niin auttaisitko isää siinä työpaikka-asiassa, se ois niin tärkee juttu meille. Ja kiitos vaan kaikesta!
Mimi: Aamen.
Rodo: Miks rukouksen loppuun muuten sanotaan aina aamen, mitä se oikein tarkottaa?
Mimi: En mä vaan tiedä, kuule kysytään Sarilta ens viikolla, vai mitä.
Rodo: Joo ja on mulla muutama muukin kysymys mielessä.

Opetettavat asiat:

Jeesus päätti mallirukouksen ylistykseen, aivan kuten Hän aloittikin sen. Palvonta ja ylistys kuuluu Jumalalle, Hän on sen arvoinen. Hän on käskenyt meitä palvomaan yksin Häntä (Matt. 4:10). Asiat myös asettuvat oikeisiin mittasuhteisiin kun kohdistamme katseemme Hänen hyvyyteensä ja suuruuteensa. Ymmärrämme että Jumalalla on kyllä kaikki meidänkin asiamme hallinnassa.

Kertaus

Siispä kun rukoilet:

1) Pysähdy ensiksi Isän eteen. Ajattele kuka ja millainen Hän on. Palvo Häntä. Kuuntele häntä.
2) Rukoile että Isän tahto saisi tapahtua kaikessa ja kaikkialla.
3) Kerro omat asiasi, tarpeesi. Pyydä yksityiskohtaisesti. Kiitä huolenpidosta.
4) Tunnusta syntisi ja ota vastaan anteeksianto. Anna anteeksi toisille.
5) Pyydä varjelusta, ettet tekisi syntiä.
6) Ylistä ja palvo Jumalaa, anna Hänelle kunnia

Toteuttamisideat:

Vietetään **luova ylistyshetki yhdessä**. Keksi erilaisia tapoja, joissa lapset pääsevät hyvin osallistumaan ja tekemään jotain muutakin kuin laulamaan. Esim. voitaisiin kirjoittaa isolle paperille tusseilla Jumalalle kehusanoja ja ylistäviä tekstejä. Kun työ on valmis luetaan niitä, lauletaan joku ylistyslaulu ja rukoillaan. Voidaan myös lähteä ylistysmarssille, kiertäen vaikka leiripaikan ympäri laulaen ylistyslauluja ja huutaen riemuhuutoja. Jos aikaa on voidaan tehdä kylttejä, viirejä, lippuja ym. rekvisiittaa.

Kertaa rukouksen eri osat(esim. 6 kohtaa ylhäällä) niin että rukouksen pääasiat jäävät lapsille mieleen. Leikkikää ja kilpailkaa lopuksi siitä kuinka hyvin rukous osataan ulkoa.

Kilpailu- ja leikki-ideat rukouksen ulkoa osaamiseksi:

Kirjoita koko rukous paperiliuskoille ja jaa se pieniin pätkiin. Tee kaksi samanlaista "sanakasaa". Isoille koululaisille voidaan jakaa sanoittain, pienille lauseittain. Jaa lapset kahteen ryhmään kilpailemaan kumpi ryhmä ensimmäiseksi saa kasattua koko rukouksen oikein.

Pienten ryhmässä rukoussanat voidaan piilottaa huoneeseen ja sitä mukaa kun niitä löytyy yritetään yhdessä laittaa niitä oikeaan järjestykseen esim. lattialle kooten.

Mieti kertauskysymyksiä ja kysele niitä vuorotellen molemmilta joukkueilta, anna aina oikeasta vastauksesta esim. kaksi sanaa Isä meidän rukouksesta, jotka kiinnität näkyville oikeaan järjestykseen esim. seinälle. Lopuksi katsotaan kumpi joukkue on päässyt rukouksessa pidemmälle.

Yritetään muistaa rukous ulkoa siten että istutaan piirissä, ja jokainen sanoo vuorotellen yhden sanan. Jos sanoo väärin tai ei muista, siirtyy lapsi aina piirin ensimmäiseksi, eli hänen sanakseen tulee Isä. Näin rukous aloitetaan aina uudestaan ja kun "unohtelijat " siirtyvät aina ensimmäiseksi muuttuu sanojen järjestys ja tehtävä vaikeutuu. Kun rukous viimein menee kokonaan oikein olisi kivaa tarjota kaikille jotain hyvää esim. karkkipussi kiertämään.

MAASTORETKI

Lähtö: Lähtö tapahtuu pareittain. Lähdössä annetaan jokaiselle lapselle joku taakka. Taakkana voi olla halko tai muovipussi, jossa on tavaraa sisällä.

1. Rasti: Metsässä on kaksi ohjaajaa, jotka houkuttelevat eri suuntiin. Toinen edustaa Jumalan ääntä ja toinen kiusaajan ääntä. Jumalan ääni sanoo: "Tule tänne päin. En voi luvata helppoa elämää, mutta minä annan sinulle rauhan ja iankaikkisen elämän. Minä olen joka päivä sinun kanssasi, sinun ei tarvitse koskaan olla yksin." Kiusaajan ääni sanoo: "Tule minun luokseni. Minä annan sinulle rahaa, mainetta ja vaikka hienon auton jos haluat. Vai haluatko tulla mieluummin kuuluisaksi ja mahtavaksi? Haluatko valtaa ja rikkauksia? Tule, tule.." Kun lapset valitsevat Jumalan äänen, selittää ohjaaja että he voivat jättää taakkansa Herralle eikä heidän enää tarvitse raahata sitä mukanaan. Jotkut lapset varmaan ihan leikillään ja tahallaankin valitsevat kiusaajan äänen, jolloin ohjaaja voi kertoa millaista elämä olisi ilman Jumalaa. Mikäli joku haluaa valita kiusaajan, kunnioitetaan hänen valintaansa ja ohjataan hänet eteenpäin seuraavalle rastille mutta pyydetään häntä kantamaan taakkaa koko matkan mukanaan.

2. Rasti: Rastilla on iso lakana, kangasvärejä ja kangastusseja. Jokainen saa painaa oman kädenjäljen. Ohjaajat voivat kertoa kuinka jokainen ihminen on ainutkertainen upea, Jumalan luoma ikuisuus olento. Lapset voivat myös kirjoittaa lakanaan ajatuksiaan siitä millainen Taivaan Isä on.

2. rastin ja 3. rastin välillä on hyvin näkyvällä paikalla maastossa pudonnut mielellään värikäs lompakko. Sen tulisi olla jonkun leirin henkilökuntaan kuuluvan oma. Siinä olisi sisällä esim. ajokortti ja rahaa esim. 40 - 50 mk. Metsässä ohjaaja on piilossa tarkkailemassa miten lapset toimivat ja kuljettaa lompakoita reitille hakien palautettuja 3. rastilta, niin että tulevalle uudelle parille on taas pudonnut lompakko. Tarvitaan varmaan kaksi, tai kolme lompakkoa.

3. Rasti: Kyselee pokkana miten matka on mennyt. Toivomus on että lapset kertovat löytäneensä lompakon jolloin rastimies voi kiitellä ja luvata palauttaa lompakon oikealle omistajalle. Jos lapsille olisi tullut kiusaus ottaa rahaa, voisi rahamäärän tarkistaa ja hienovaraisesti kysellä eikö tässä todellakaan ollut enempää ja antaa siten mahdollisuus tunnustaa. Tämä on haasteellinen rasti. Toivomus on että ohjaajat toimisivat kuten oikeassakin tilanteessa. Lapsille tulee olla rehellinen ja kertoa että tilanne oli lavastettu.

4. Rasti: Maassa makaa ihminen jolla on joku sairaskohtaus, hän valittaa ja pyytää apua. Toinen ohjaaja taas tulee houkuttelemaan lapsia mukaansa, sanoen vaikka että tietää missä on emännän leipomat tuoreet pullat. Hän pyytää mukaansa ja viittaa kintaalla avuntarvitsijalle. Toivotaan että lapset valitsevat sairaan auttamisen. Sairas voi pyytää antamaan nitropurkistaan lääkkeen kielen alle, jolloin olo heti helpottuu ja sairas voi kiittää avusta ja lähettää lapset jatkamaan matkaa. Jos lapset valitsevat emännän tuoreet pullat, tulee ohjaajan käydä pieni keskustelu siitä olikohan tämä valinta nyt Jumalan mielen mukainen. Ei rueta kuitenkaan ryppyotsaisiksi vaan hoidetaan homma huumorilla.

5. Rasti: Isä meidän -rukous on tehty isolle jäykälle pahville ja leikattu palapeliksi. Lasten tehtävä on koota palapeli ja lukea rukous. Olisi hyvä tehdä kaksi versioita. Pienille helpompi ja isoille vaikeampi.

6. Rasti: Etsimistehtävä. Maastoon tietylle alueelle on piilotettu paljon erilaisia esineitä. Lasten tulee tietyssä ajassa etsiä niin paljon esineitä kuin löytävät. Jos jää aikaa voidaan miettiä liittyykö esineet johonkin lapsia lähellä olevaan rukousaiheeseen.

7. Rasti: Rastilla on vaikekulkuinen rata, joka koostuu esteistä, ylityksistä ja alituksista. Leiriläiset kulkevat radan ja lopuksi tulevat ahtaalle portille, josta mentyään sisään, heille luetaan Matteus 7:13-14 "Menkää sisään ahtaasta portista. Monet menevät avarasta portista ja laveaa tietä, mutta se vie kadotukseen. Miten ahdas onkaan se portti ja kapea se tie, joka vie elämään, ja vain harvat löytävät sen."

8.Rasti: Lapset saavat kyydin seuraavalle rastille Jeesuksen seurassa. Kottikärrystä on tehty hieno ajoneuvo ja sillä parit viedään rastille yhdeksän. Ohjaaja voi kertoa kuinka elämän matka voi joskus tuntua hyvin raskaalta, mutta Jeesus on luvannut auttaa meitä. Hän kantaa jos emme jaksa kulkea.

9:Rasti: Rasti sijaitsee sisätilassa. Rastilla on iso leipä keskellä pöytää jonka ympärille kaikki kokoontuvat viettämään juhla-ateriaa. Ohjaaja voi aina uusien tulijoiden kanssa siunata aterian. Jokainen saa murtaa leipää. Tällä rastilla voidaan myös laulaa yhdessä.

IDEOITA PÄÄTÖSJUHLAAN/LEIRIKIRKKOON

- Alkulauluna: Tule ystäväksi näin

- Leirin johtaja voisi pitää lyhyen opetuspuheen jossa kertautuisi eri asioita rukouksesta. Samaan aikaan kun puhutaan, ryhmä lapsia esittäisi sitä vieressä.

Olemme oppineet täällä leirillä paljon rukoilemisesta.	
Rukoilla voi yksin	- yksi lapsi tulee eteen
tai yhdessä muiden kanssa.	- muita lapsia tulee mukaan
Rukoilla voi vaikka yöllä	- osa lapsista nukkuu, osa vilkuttaa tähtiä
tai pitkin päivää.	- lähtevät liikkeelle tehden eri asioita
Rukousasennolla ei ole väliä.	- lapset käyvät hyvin erilaisiin rukousasentoihin
Voimme rukoilla ihan pikkuasioiden	- lapset tekevät jotain pientä tai kyyristyvät pieniksi
ja tosi suurten asioiden puolesta	- nousevat suuriksi tai tekevät suuria liikkeitä
Rukouksessa kiitämme ja ylistämme Jumalaa	- lapset kohottavat kätensä ja katseensa ylöspäin
Voimme tunnustaa Jumalalle kaikki syntimme ja pyytää anteeksi	- lapset kumartuvat, polvistuvat
Voimme myös rukoilla ystäviemme puolesta ja siunata toisiamme	- lapset ryhmittyvät siunaamaan toisiaan
On ilo keskustella Taivaan Isän kanssa	- lapset ottavat toisiaan käsistä ja kohottavat kädet ylös

- Jos vanhempia tulee päätösjuhlaan voitaisiin esittää heille vielä draama "Entäpä jos Jumala puhuisikin sinulle?" ja lasten keksimiä sketsejä.
- Leikkilauluna: Rukous on silta tai sikin sokin
- Valitkaa myös iltanuotiolla esitetyistä ohjelmista parhaat palat ja esittäkää ne uudestaan vanhemmille.
- Jos Rodosta ja Mimistä kertovat tarinat on esitetty näytellen, voisi yhden niistä myös esittää uusintana.
- Tutustuminen taidenäyttelyyn, johon on kerätty kauniisti esille kaikkien tekemät rukoustaulut.
- Kiitossanat emännille, isosille ja koko leirin henkilökunnalle.
- Kahvi- ja välipalatarjoilu

PUUHASTELUIDEAT

Nimikiekot:

Sahautetaan noin 10 cm paksusta puunrungosta noin 1 - 2cm levyisiä kiekkoja. Puukolla voidaan kuoria kuori pois tai koristella loveamalla. Hiekkapaperilla hiotaan kiekko sileäksi. Sähköporalla porataan reikä. Pujotetaan naruksi joko ohutta paperinarua tai nahkanauhaa. Värillistä paperinarua käytettäessä voi joka ryhmä valita yhteisen värin. Kapeilla tusseilla kirjoitetaan omat nimet kiekkoon ja koristellaan haluttaessa. Isolla porukalla homma onnistuu kätevästi siten että on viisi eri pistettä (puukkopiste, hiekkapaperipiste, porauspiste, kynäpiste, narupiste), joissa ohjaajat. Lapset jakautuvat ensin kolmeen aloituspisteeseen eli puukko, hionta ja poraus. Sitä mukaa kun on valmista ja eri ryhmissä tilaa siirrytään eteenpäin.

Rukousmajat: risuista, kankaasta, laudasta, pahvista, havuista tai muovista

Tarkoituksena on rakentaa ainakin viisi erilaista majaa. Yksi risuista, toinen kankaasta, kolmas laudasta, neljäs pahvista ja viides havuista tai muovista. Varataan runsaasti rakennustarpeita ja työkaluja. Lapset valitsevat mihin ryhmään osallistuvat. Toki samoista tarpeista saa tehdä useita majoja, jos vain innokkuutta riittää. Kangasmajoihin hyvää rakennusmateriaalia voi saada kaihdinliikkeistä, jos he antavat poistoon meneviä rullaverhokankaita ja markiiseja. Risuiksi kannattaa kysyä TVH:lta poistettuja aurauskeppejä ellei metsästä voi ottaa. Isoja kuljetuksessa olleita pahveja kannattaa kysyä esim. huonekalukaupoista ja ostaa iso rulla aaltopahvia, josta on todella kätevä rakentaa. Jos rullamuovia ei ole saatavissa, onnistuu maja myös isoista mustista roskasäkeistä.Työkaluiksi kannattaa varata sahoja, vasaroita, nauloja, saksia, puukkoja, naruja, kumilenkkejä, ilmastointiteippiä, pakkausteippiä, nitojia ja iso paketti laastaria.

Rukoustaulut:

Rukoustauluja voidaan valmistaa miltei mistä vaan materiaalista: paperista, kankaasta, tuohesta ym. Tässä on ohje huovuttamalla tehdystä rukoustaulusta. Ohjaajilla on tarpeen olla aikaisempaa kokemusta huovuttamisesta, niin että osaa ohjata lapsia. On tärkeää huomioida myös se että joku lapsista voi saada villasta allergisia oireita.

Tarvikkeet:
- lampaan villaa levyinä noin 50g/työ, taustavärin villaa voi ostaa enemmän ja kuviointia varten pieniä villaeriä eri värejä
- vesiastia esim. irtokarkkirasia
- mäntysaippuaa palana
- vaaleaa puuvillakangasta ja kangastusseja
- puista kehysrimaa, liimaa ja taulukoukkuja
- sakset, harkkosakset, nitoja

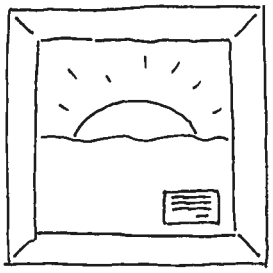

Huovutettuun tauluun tehdään pohja ja siihen päälle kuvioita. Utuisen vaikutelman saa lisäämällä pohjan päälle villahaihtuvia muotoillen. Tarkempia kuvioita saadaan tekemällä ohut "matto", josta voi leikata kuvioita. Mikäli tauluun halutaan tehdä selkeitä kuvioita, tulee kuviokangas huovuttaa ensin.

Kuviomattoa varten aseta villoja pöydälle ohueksi levyksi. Saippuoi kätesi ja "liimaa" kuidut saippualla toisiinsa. Käännä työ ja huovuta myös toiselta puolelta. Anna kuivua hieman ja leikkaa haluamasi kuviot saksilla. Tarkempi huovutusohje jatkossa.

Pohjamattoa varten revi tai leikkaa villalevystä esim.30 x 30 cm pala, eroita se kolmeksi ohueksi levyksi. Aseta levyt päällekkäin siten että kuidut kulkevat eri suuntiin 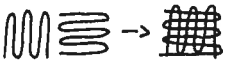

Yhdistä villat. Suunnittele haluamasi aihe tai abstraktit kuviot villalevyn päälle. Ota astiaan lämmintä vettä ja saippuapala. Veden tulee olla koko ajan lämmintä, jos se jäähtyy, vaihda uusi. Saippuoi kätesi ja ripottele varovasti saippuavettä levylle varoen kuvien siirtymistä. Saippuoi kätesi kunnolla, paljon saippuaa, mutta vähän vettä. Aloita nyt huovuttaminen. Aseta kämmenesi villalevylle ja paina hyvin hellästi samalla pyörittäen villakuituja pöytää vasten. Kun tunnet ettei kuidut jää enää kiinni kämmeniisi voit siirtää uudelleen saippuoidut kätesi edellisen alueen viereen. Jatka samalla tavalla koko alue. Koeta pitää reunat suorina. Huovutettuasi koko villalevyn, käännä se varovasti ympäri ja huovuta myös taustapuoli. Nyt voit käyttää jo vähän enemmän voimaa, saadaksesi huopalevyn tiivistymään.

Huuhtelu. Rullaa levy kuten kääretorttu ja puristele saippuavesi pois. Avaa levy ja huuhtele rullasta vesihanan alla (tai isossa astiassa tai järvessä) haalealla vedellä saippua kokonaan pois. Suorista taulu, jos reunat ovat aaltoilevat. Voit venyttää huopaa varovasti tai voit leikata saksilla reunat suoremmiksi. Jätä työ kuivumaan.

Tekstipala. Leikkaa harkkosaksilla tavallisesta puuvillakankaasta pala taulun teksiä varten. Kirjoita ohuilla tusseilla pieni pätkä lsä meidän rukousta tai joku tuttu lastenrukous tai joku raamatunpaikka kangaspalalle. Kun huopataulu on kuivunut, liimaa tekstipala työn päälle.

Kehykset. Tee kehykset rimasta. Sahaa työhön sopivan pituiset rimat jiirisahalla 45 asteen kulmaan. Laita liimaa liitoksiin ja kiinnitä vielä nitojalla. Voit myös naulata valmiita kiinnityslevyjä kulmiin. Kiinnitä taulukoukku viimeiseksi.

Hyviä kirjoja huovutuksesta:
- Victoria Brown: New Crafts Fett Work, tämä on oikein hyvä uusi kirja
- Gunilla Paetan Sjöberg: Gammal teknik på nytt sätt
- suomalaisiakin kirjastoista löytyy, osa on aika vanhoja

OLYMPIALAISET

Olympialaiset avataan hiekka-aukiolla. Leiriläiset ovat jonoissa omissa joukkueissaan. Vanha olympiatuli palaa pienellä liekillä. Joku isosista on toivottamassa kaikki tervetulleiksi ja toivottaa olympiatulen tuojan myös tervetulleeksi, hän on tullut Kiinasta asti. Silloin vanhan olympiatulen alta nousee olympiatulentuoja. (Maahan kaivetaan kuoppa, jonka päälle laitetaan lauta ja laudan päällinen peitetään hiekalla) Kiinalainen vieras tulee siis maapallon läpi suoraan. Hän sytyttää valmiiksi kootun nuotion (joka on vanhan vieressä) ja niin olympiatuli on syttynyt. Leiriläiset opastetaan rasteille.

1 RASTI: KEIHÄÄNHEITTO

Rastilla on puukeppi ja sitä tulee heittää niin kauas kuin mahdollista. Jokainen saa heittää kerran. Joukkueen pisimmälle mennyt heitto jää lopputulokseksi.

2 RASTI: KEILAILU

Palloilla yritettän kaataa mahdollisimman paljon keiloja. Jokainen saa keilata kerran. Pisteet lasketaan yhteen. Varusteena voi olla oikea lasten keilasetti tai tavan pallo ja puukeilat.

3 RASTI: JUNAJUOKSU

Joukkueelta sidotaan yhden puolen jalat yhteen ja näin junana heidän on käytävä kiertämässä puu tai joku tolppa. Joukkueelta otetaan aika.

4 RASTI: KUMPPARIKÄVELY

Joukkueen jäsenten on yksitellen käytävä kiertämässä tietty tolppa, joka on loivassa ylämäessä. Jalkaansa he saavat liian isot kumisaappaat, jotka löytyvät joltakin leirin isoselta. Joukkueelta otetaan yhteen laskettu aika.

5 RASTI: KOTTIKÄRRYNTYÖNTÖ

Kottikärryyn laitetaan autonrenkaita tai jotakin muuta painavaa. Joukkueen tulee yhdessä kuljettaa kottikärryä tietty matka, josta otetaan aika.

6 RASTI: HUKKUNEEN PELASTUS

Rasti on rannalla. Mieluiten laiturilla. Veteen on hukkumaisillaan ihminen ja joukkueen tulisi heittää hänelle pelastus köysi. Köyden päässä on joku esine, (esm. mehutölkki) josta hukkunut voi ottaa kiinni. Esineen on mentävä käden ulottuville hukkuvaa. Jos se jää kauemmaksi on naru kelattava takaisin ja heitettävä uudelleen kunnes se menee käden

ulottuville. Sen jälkeen on hukkuva vedettävä laiturin viereen. (hukkuvalla kannattaa olla märkäpuku jos on kylmä ilma)

7 RASTI: TIKANHEITTO

Tikkataulu laitetaan maahan ja tikkaa heitetään terassilta tai vähän korkeammalta kuin maasta alaspäin. Joukkueen saamat pisteet lasketaan yhteen.

8 RASTI: ESTERATA

Metsään tehdään rata, jossa on esteitä, joita pitää ylittää, alittaa, kiivetä ja kiertää. Joukkueelta otetaan yhteen laskettu aika.

RASTIPÖYTÄKIRJAMALLI

LEIRIOLYMPIALAISET

RASTI NUMERO

TEHTÄVÄ

Joukkue	Tulos	Sija

LEIRIOLYMPIALAISET

RASTI NUMERO

TEHTÄVÄ

Joukkue	Tulos	Sija

JOITAKIN **OIKEITA VASTAUKSIA** TEHTÄVÄKIRJAN KYSYMYKSIIN

TUNTI 1: JUMALA ON MINUN ISÄNI
(ALLEVIIVATUT KIRJAIMET NÄKYVÄT T.KIRJASSA)

TUNTI 2: N, U, K, A, A, T, L, A, T, V → VALTAKUNTA • JEESUS ON KUNINGAS • HASSUA ON OMENAPUUSSA

TUNTI 3: JUMALA ON KIINNOSTUNUT MINUSTA • RISTIKKO ⇨ LEIPÄKONE • MIMI MUISTI SITTENKIN OIKEIN!

TUNTI 4: ROOSA-NUKELLE KÄY PARHAITEN (?!) ESSU C, KANNUUN KUULU PALA A ja PALAPELIN PUUTTUUA PALA ON D • MIMIN VIESTI RODOLLE: ANTEEKSI! • KUN KADUN, SAAN ANTEEKSI JUMALALTA. ANNANKO ITSE ANTEEKSI MINUA LOUKANNEELLE?

TUNTI 5: VIIMEINEN "RASTI" ON KOMPA, SILLÄ KUMPIKIN ON OIKEIN (ANNAT ISOVELJESI AUTTAA... ELI ET KIELLÄ AUTTAMASTA) • JUMALA, AUTA MINUA VALITSEMAAN OIKEIN!

TUNTI 6:

I	S	Ä	B	X	Q	P	Y	H	Ä
C	T	K	I	U	S	A	U	S	M
V	A	L	T	A	K	U	N	T	A
N	I	D	A	K	W	Ö	Y	Y	A
I	V	F	H	L	E	I	P	Ä	X
M	A	N	T	E	E	K	S	I	G
I	S	Z	O	V	Å	A	H	A	P

JUMALALLE KAIKKI ON MAHDOLLISTA! • "SILLÄ SINUN ON..."

NELJÄS ★ $1+2+3+4+5 = \underset{\text{VT}}{15} + \underset{\text{UT}}{39} - \underset{\text{UT}}{27} = 27$

VIIDES ★ UT:n LYHIN KIRJA: JAAKOBIN KIRJE (VAIN 13 KIRJAINTA)

PL 198 13101 HÄMEENLINNA

SVN

Kustantaja: Suomen Vapaakirkon Nuoret ry